

مؤسسی : حسین کاظم -- توفیق فکرت -- حسین جاهد

مدیر : حسین کاظم -- سر محرر : حسین جاهد

محل اداره :

اخطار مخصوص :

باب عالی جاهد سنده -- دائره مخصوصه .

نشر ایلمین آثار و اوراق اعاده اولماز .

طشره ایچون برسه لاک آبونه بدلی پوسته اجرتیه برابر : ۱۵۰ غروش .

طشره ایچون آتی آلیق آبونه بدلی پوسته اجرتیه برابر : ۸۰ غروش

طینین

بایات

داخلی

وکلا و مطبوعات

هیئت وکلا ایله مطبوعات آده سنده بر سو تفهم وارددر . دهها طوغر، بی، هیئت وکلا مشروطیت اداره به مالک بر ملک کنده حر مطبوعاتک استعمال ایله بیله چیک لسانه آیشماشدر . وکلا مزک جوخی حالا «ناظر معالظما» دیبه توصیف ایلمه مکدن . «دلیلو پاشا حضرتلری» طر زنده عنوانلر، سنایشارله کوکلامه چیقارلامقن احتمالکله متأسف بونایورلر . اولجه منفعت وطنه ال مضر حرکتلرک بیله سانور . مأمورلری سایه سنده ال بو یوک بر اثر حیت و صداقت صورتنده تاتی واعلان ایترلمسینه آیشقیقین بولندقلری ایچون شمعدی ال کوچک ، ال سقلی ، مؤاخذه به بیله قائل اولابورلر . فیکرآ، حساسکی دورایله مشجون اولدقلری ، اودورک پرورده اقبالی بولندقلری جهتیه مشروطیت اداره ایجاباته بردن بره آیشمه ماملری ضروریدر . مع مافیه کنیدیاریک بیجه عدم توافقلری ایچون بر سبب بولونسه بیله مطبوعاتی انهام ایقلری ایچون هج برحق بوقدر .

اوت ، بوکون مطبوعات بو یوک براسناد آتنده بونایور . بو نقطه به تکمیل غنمه جبارک نظر دقلی جلب ایدرم . ملک کنده نوقدر بولسزاق اولورسه وکلادن بر جونک فیکر نتیجه بونک سبب مستقلی غنمه جباردر .

اهالی بی نمایشلره سوق ایدن ، اهالی بی مأمورین حکومتی طایماق اوزره آبالاندیران ، حکومته قارشى اهالیسنده موجود حس احترام وانقیادی بیقان ، حاصل اورتلانی قارمه قاریشقی ایدن ، وکلای ایش کورمکدن منع و پاکلاش اجرا آتیه سوق ایله یین هب غنمه جباردر .

بو فیکرک وکلا زنده کنیکجه قوت بولدی بی بو یولده کی روایتک کنیکجه جوغالی بی کورایور . نادانا مطبوعاتک تحقیر نفوذی ، بناه علیه کسر حیثیت واعتباری ایچون بر جهاد آچلمش کیدر . محافل وکلا به مداوم ذواتدن کیملری کوردرسه کز سزه غنمه جباردن شکاکت ایله جبارک ، بونلرله نامطی افکار تودیمات قایبه درجه سنه واردی بی زمان سزه : « وکلا غنمه جباردن چکایور ، بر شی یاه جقلری وقت شمعدی بوتون غنمه لر عامیه باشلايه جق اندیمه بیله تردد ایدیورلر . » دیبه جباردر .

ناباش یاواش بو فیکر اشاعه ایله لک ، سلاجی نظر کیمهلر بوکا قانه حق و مطبوعات بو یوک بر مسئولات آتیه بر بوقدر . جندر .

حریت . وعانه قاری ال کوک وکلا تجاوز امین اولادیرک حریت بنامیه قاش الماک جنایتی تشکیل ایلر . غنمه لر حریت قوه ملکته

تکرار استبداد کلهمز . فقط غنمه لری ایلاک ترضیقه باشلا دقلری کون ملک کنده استبداد اعاده اولنیش دیمکدر .

اوت مطبوعاندن قورقورلور ؛ فقط وطنه خدمت دکل ، خیانت ایدنلر قورقار . اسکی دورک پرورده لطف و عنایتی اولوب او زمان غنمه لری نیک آلیشیلریته آیشوبده شمعدی کيفلریته کوره حرکت ایلمه نبلر ، بر شی یاه جقلری زمان ملنک تکبیرن مؤاخذه کاری طر زنده آرقده بکلین غنمه جقلری دوشونمک مجبوریتسده قالدقلری ایچون حریتدن خوشالانمائلر ، ماضیه نظر تحسرله ناقابل حیمسز لر قورقار . بوقسه ماضیسندن امین ، بایدیغی ایشک طوغر و لغنه قائل اولوبده حسن نیتنه ، محبت وطنه سنه استبداد ایشک ؛ وطنی انقراضدن قورنارمق ایله ایسه صارملش بر صاحب ناموس و حیت مطبوعاندن قورقازنه قورقه ماز . بر ایکی غنمه ، یا خطا یلر غرض اثری اولورق بر شی یازسه ده حقیقت هیچ بر زمان بویه خضالیله ، غرض ایله تحریف ایلمه به چیکی ایچون اهمیت بوقدر . دیسانک حر اولان هر ملک کنده غنمه لر مؤاخذه انده بونورلر . هله قرقه مخالفه به منسوب غنمه لر هر اجر آتی تنقید ایشکی مسالک ایتمشدر . بویه اولدیغی حالده او ممالکتلرک وکلای ایش کورمیورلری ، چایشمیورلری ؟ مطبوعانه اورمق ایسته دکاری ضربه ایله عینی زمانده اهالی بی ده از مک ، اولورلر ده لکه لکه مک ایچون : « زده اهالی جاعلدر ، غنمه لرک سوزلریته قایبایرلر ، آقلا نیرلر ، اونک ایچون غنمه لر لسانتی تعدیل ایتملدر . » دینور .

غنمه لرک لسانتی تعدیل ایشک فالغه قارشى سکوت ایشک دیمک ایسه ملک کنده حریت دوام ایشکجه بوقابل اولماه جقدر ؛ بوکا مانع اولغه تشبث ایلدیگی کون یک سیاه بر کون اولاجقدر . فرانسز لر « ایلک آدم زوردر » درلر . حریتی بر کره الده ایشکدن سوکره ، غائب ایله رک الیمک غفلتک آجیسینی اوتوزسه ، الک بر درده فلاکت ایله چکمش اولان عثمانی ملتی بردها بو « ایلک آدمی » آندیرماز . چونکه بوکا قائل اولوق عثمانی ملتی ایچون اتخاز ایشک اولور . بزایسه یاشایه جغز ، حر و بر ترقی اولورق یاشایه جغز .

غنمه لرک لسانتی تعدیل ایشک تنقید و مؤاخذمه لره ادب و نزاهتی محافظه ، چیرکین ایماردن اجتناب ، ماضی قاریشدر بر مقندن توفی دیمک ایسه بوکون مطبوعات عثمانیه لک مثال مشخصلری اولوق اوزره کوستر بیلجه جک معتبر غنمه لرک هانکسنده بونک خلافنده نشریات وار ؟

شمعدی بی هیئت وکلا به قارشى مطبوعات طرفندن کوستر ایمان حسن قبول ، اظهار ایدیلم اعتماد اونو تویورلری ؟ سعید پاشا قایبه سی سقوط ایدر ایتمز لسان مطبوعات در حال شدت مؤاخذه ای غایب ایدی . سعید پاشا قایبه سی بر طرفدن طاقم طاقم باب عالی به کان آلابرک

نمایشلری ، شامالری ، بر طرفدن غنمه لرک مؤاخذه ای ؛ بر طرفدن سو قاق یوهارلی ایچنده چیرینورلری . یکی قایبه اولیه بر زمانده اولسه ایدی غیبا نه یاه جقدی ؟

سعید پاشا قایبه سنک اجر آتی قانون اساسی به مخالف اولوق اوزره قبول ایلدیگی ایچون مطبوعات منافع وطنی مدافعه ایتردی ، نائل مقصد اولدی . حتی یکی قایبه سی دولتک مشروطیت اداره شکلی آتنده ایلک تشکیل ایشک هیئت وکلای اولوق اوزره سلاماددی . اسف اولورکه بوقدر حسن قبوله قارشى بوکون مطبوعات تجاوز ایله انهام ایدیورلر .

نظاراتلرده تنسیقات مسئله سی جقدی . تأسیس مشروطیتدن بیکانه مقصد شو صوره ده مشغول اوله جق ال مهم مسئله کو یاباش ارن کوچوک کای طیشاری آتمقن عبارت ایشک کونلرجه ، هفته لرجه ، قادرلر یالمله اغراضلر ایله . استانبولده غیر ممنونلر طاقی بیدالیتمک خطاسنده بولونلدی . شمعدی بونک سببه غنمه لر ایشک ! غنمه لر ایشک کورمک ایچون وکلای بیقیشدر بر مشلر ایشک ! .

اوت ، غنمه لر ایشک کورمسی ایچون مطالباتده بولنیش اولابیلرلر . فقط بو مطالبات « ایش » ایچوندر . ال مهم ایش تنسیق ایشدر ؛ بولا قیدری اوزره بیچقدقن سوکره قالمدره اسکی کوروان ایشلرده کورلر اولدی . چونکه قلمدن چقلا ریلوب چیقارلمیه جغندن امین اولیسان کاتبلر قلملری ، کاغذلری بر افره ق بکشمکه باشلا دیلر . اوله لکه تنسیقات باقم دولتک ال مهم وظیفه سی حالنه کادى .

سعید پاشا قایبه سنک سقوطندن بر ایکی کون اول سعید پاشانک صدارت مکتوبی قلمی مدیریتنه آتی بیک غروش ماشله بر شی تعیین ایشی اوزرینه ۱۱ تموز تاریخدن سوکره معاشانک اسکی ترتیب داخنده ویرلری جائز اولمه جغنی ، تنسیق معاشات قورانه سی تطبیق اولنهرق التماس ، رشوت ، خفیلمک دورنده قولای بولوبده حقتک بش اون مثل معاشه کیمش کیمسه لرک تعدیاته نهایت چکلمسی ایجاب ایله جکی یازمشدق .

مقصدمن اداره مستبده زماننده ملتی صویان کیمسه لرک معاشنی بر حد معقوله تزیل ایتردر . مکدن عبارتدی ؛ بوقسه قلملردن زوالی ایش اون کیشی بی آجیغه چیقارتمق فیکر بی تمقیب ایچوردرق . بوندن باشقه وکلا به دردر بشر یوز ایرا ویرلمسینه ، شورای دولنک بر عمارت کبری حالنه کنتراسنه قارشى سکوت ایلمه ده مک .

مطبوعاندن قورقدقلری سولیه یین وکلا بوکا قارشى نه یایدیلر ؟ تکمیل حرصلرینک آجیسینی عجزدن چیقارتمق قالدیلر . بویوکاره ، شورای دولت اعضا لرینه بدیش بیک ، مکتوبیلره ، محاسبه جیلره بشر الیشتر بیکدن اشائی معاشی لایق کورمه دیلر . هله کنیدیاریشک معاشلری بکرمی بیکه ایتردرکه بر درولو قائل اولامادیلر .

مطبوعاتک مؤاخذه سنندن چکلمهلر ایدی بر قاق بیک غروش ایچون ایشیتدکلی لاقیر . دیلره تحمل ایشملری ایجاب ایدردی . منفعت ذاتیلری موضوع بحث اولدیغی ، یاخود بو یوک مأموریتلرله قایبردقلری کیمسه لره معاش شخصی ایجاب ایتردیگی زمان مطبوعاتک مؤاخذه سنه اهمیت ویرمه مک یک اعلا اللرندن کلپور . او حالده نه یه ملک کنک مخاج اولدیغی اجر آتی مطبوعاندن احتراز آ یاه مادقلری سولیه بولرلر . . .

مجلس مبعوثان البته بو معاش یتمانه صوصا . به جق . البته بومعاشلری حدیلاقنه ایتردرمک وکلا به نه یایدیکز ؛ دیبه صوره جقدر . بز ملک کنده هر شیدن اول آرایش ایسته یوزز ؛ طشره لر یوزه قائمه قام ، متصرف ؛ والی ایسته یوزز . . . بونلری ده غیبا مطبوعات می اهمال ایدیکنر دیور ؟

حسین جاهد

تکلیف

صدراعظم کامل پاشا حضرتلریته

حجاز تیموریولی اداره عالیله سی ایشلرله اشتغال ایشک اوزره برمدیریت احداث اولنیش ، کم بیایر ناصلر لزوم کوریلره بو کاوان ایکی بیک غروش درجه سنده کای بر معاش تخصیص ایلمشدی .

بو پارهی استنکار ایندیکنز صیره ده حجاز تیموریولی قومیسون عالیسنک تحت ریاست پادشاهیده ذات سامی صدارتیه اهرایله شریف حیدر بیک فریق جواد پاشان مرکب اوله لری تشکیلی قرارلاشدیغنی ، تجارت و نافع نظری اسبق ذمهی پاشانک برنجی اعضا صقیله داخل اوله جنی بوقومیسوننده کنیدینه اون ایش بیک غروش معاش تخصیص ایلمه جکی مشارایمک اداره عالیله معاملاتنده نظارتی شامل اوله جغنی خیر آلدق . بز شیمدیلمک بونی بوندن اولکی تشکیلاتی نائض واونک برینسه قائم اولوق اوزره تاتی ایدیوروز . چونکه اون ایش بیک غروشله برناظر تعیین اولندقدن سوکره اون ایکی بیک غروش معاشی برمدیرک حجاز تیمور بولی کبی مصارف جسیمه دائمی تأمین ایچون معاونته عرض احتیاج ایدن بر خطک واردانندن چکلمسینی موافق حکمت کورمیوروز . یا فخری خدمت ایله جک بریسنه تودیع ایشلی ، یاخود مدیریتی قالدیرلی .

تکلیف

اگر تیموروز ، اوکره تیموروز .

اتخا بده ایکی درجه

عموم افراد ملته اتخا بده حق و بریله جک ارنورسه مبعوث اتخا بده ایکی درجه اوزره جریان ایشی دهها زیاده حائر محسبات کبی

گورنمکده در . چونکه ، ادعا اولاد بده کوره ، فکری ایجه تنور ایتمهش کیمسه ، بالخاصه کویلیر کندنی مناسفله رینی ائی مدافعه و ممالکتی ائی اداره ایدمک کیمسه لری تفریق و تمیز ایدمزلر . بونلر ایچون نه نامزدلری طابق ، نه اولر حقنده برحکم و یرمک ممکن اولمادیندن بلا تمیز اعطای رأی ایدرلر ؛ و بونده ناحیه مدرینک یاخود رئیس روحانینک امرینه نایع اولور ، بعضاده انتخاب قومینه لرندن برینک قنونی آئنده قایلر .

کویلی کندنی کوشیدن ، طاییدینی آدمیلر ایچندن اوچ کیشینی انتخاب ایتمک لازم کیمسه نتیجه البت ده ائی اولور ؛ چونکه اوزمان انتخاب ایتدیگی کیمسه لر اصل مبعوثلری تفریق و تمیز ایدمک منتهی نایلردر . کویلیر کندنی آرارلنده بولنسان اشخاصک ماهیتلری بک کوزل تقدیر ایدم بایلرلر . بنا علیه منتخب نایلری ناموسلی ، عقللی ، افکار و اطواری معلوم آدمیلر آراسندن سچلرلر . کویلی بصوصورته انتخاب اجرا ایتدیرلر . بایرسه کندنی اداره اموره اشتراک ایتدیرلمش اولور .

کویلیرک منتخب نانی اولوق اوزره تعیین ایدم . جکاری کیمسه لر بایرسه ده انورال فکر اوله جکاری جهتله نامزدلرک لیاقت و اقتدارینی تدقیق و مناقشه ایدم بایلرلر ؛ نامزدلرک بیساناتی دیکله بوب بوکا عقل ایدرلر ؛ عقللری ادره ک انتخاب اجرا ایدرلر .

برصوبی سوزمک لازم کله اونی نه قدر چوق سوزکدن کیمه بیلرسه ک اوقدر صاف برحاله کتیرمش اولورلر . بنا علیه بر مجلس مبعوثان وجوده کتیرمک اوزره الائی چاره ایتدیرمقدار منتخب نانی تعیین ایتمک و صوکره بو ذاتلره منافع وطنیهنی محفاظه الک لیاقتی ذاتلری انتخاب ایتدیرمکدر . بوسایده ایکنجی درجه منتخبلر برنجی درجهده کیردن ده ایاقتی ، مبعوثانده منتخب نایلردن ده ادرکلی اولور . ائی درجه اوزره انتخابات اجرا سنک نظری فائده لری ایشته بولردر . فقط تطبیقاتده بو فائده لرک بک چورغی زائل اولمشدر .

اگر اهالی بولتیقه ایشلرله چوق مشغول اولور ، بونلره اهمیت و بریورسه ذهنده بر نامزد قرالاشدیرر ، منتخب نایلره او نامزد ایچون رأی و یرمکی امر ایدر ، منتخب نایلری سرامت برافراز . هر فرقه سیاسییه بک نه بر نامزدی اولور ، بوفرته سیاسییه منسوب منتخبلر قومینه دن آلدقلمی امره تبعیتله او نامزده رأی و یردلر . امر بقاده رئیس جمهور انتخابنده جریان ایدن احوال بونی ایتمه کایدر . آمریکا جاهیلر مفته سنک قانون اساسینی بیان ذاتلر رئیس جمهور انتخابنی ایچون انتخابلک ائی درجه اوزره اجرائی تدبیر ایتلردر . فقط حقیقت حاله ایلک انتخابات اجرا ایدمکجه نتیجه تعیین ایتمش اولور . کیمک رئیس جمهور اوله غنی آکلاسیلیور . چونکه بیلدقلمی شی « فلان ذاته رأی و یره چکسکر ؛ » طرزنده آلدقلمی امره اطاعتدن عبارتدر .

اگر اهالیده بولتیقه مزانی بوقسه ، اوزمان کندیلرینی اولاندیرمق ایچون ائی درجه اوزره انتخابات اجرا سنک واز کیمایدر . بو اصول مملکتک تنور افکارینه خدمت ایتیز . شو حاله ائی درجه اوزره انتخاب اجرائی بارزائد کلفتن عبارت اولور ، یاخود اهالی ک قیدسنلرغه اسناد ایدر ، قیدسنلی آرتیرر . ائی درجه اوزره اجرای انتخابلک محسناتی

ارائه ایچون مثال اوله رق امر بقا جاهیلر مفته سنک اعیان مجلمی کوستریلور . فی الحقیقه بومجلس طوغرودن طوغر و بوا انتخاب مبعوث اساسی اوزرینه تشکل ایدن مبعوثان شملنده بولنسان ذرائندن ده مقتدر بره یئدر . فقط بوبایدم شایان دقت برنقله وار .

اعیان اعضالری انتخاب ایدن کیمسه لر یعنی ایکتنجی درجهده منخبیلر « فلانی انتخاب ایدیکیزله طرزنده بر امر آلمشدرلر . بوبله اولسه ایدی انتخابات ینه ائی نتیجه و یرمزدی .

خلاصه ، بر مملکتده حق انتخاب بونی حسن استعماله قابلیت آدلردن باشته سنه و یرلمش ایسه انتخابنی ائی درجه اوزرینه اجرا ایتمه ک لزوم بوقدر . فقط معارفی هنوز برقی ایتمهش بر مملکتده محرم افراد ملکت حق انتخابه مالک اولمی تقرر ایدرسه انتخابلک ائی درجه اوزره اجرائی بوبوک بر خطا و وقوعه گهمسی ایچون بر چاره تشکل ایدم بایلر ؛ و محدودلریه برابر بو اصولک ترجیحی ضروری اولور .

مساوات فکری شندنله التزام ایدن ذاتلر انتخابلک ائی درجه اوزره اجرا سنه عادتا برصوبی طبیعی ایله معارضدرلر . بونلر اهالی ک آرزومی هیچ بر او اسطدن کچمه دن طوغرودن طوغر و بیه مقبول اولسون ، قانون تشکل ایتدیرن فکر نده درلر . بوا بوبوک بر خطا در . چونکه قانون مستدر کات و ترقیبات علمیه ک ایجادته موافق اولوق لازمدر . بونک ایچون قانون بیاچق کیمسه لر ، یعنی مبعوثلر غایت منور فکری ، منفعت وطنی دوشونور ، آکلار آدمیلر اولمایدلر .

آهین سونر

مطبوعات و افکار عمومی

مطبوعات عمومی افکار عمومییه ترجان اولور ، افکار عمومی می افکار مطبوعاتی تولید ایلور ؟ ایشته بر سؤال که حقوق شناسانن ظن ایدرم هیچ بری بوکا صراحت و قطعیت مقتضیه ایله جواب و یرده مشدر . « بومرطه می طاووقدن ، طاوروقی بومرطه دن ؟ » معمای قیمتی نه وقت حل اولور ایسه بوقایده کی سؤالده او وقت بر جواب و یرمک ممکن اولور . افکار عمومی ایله مطبوعات بیکدیگر سنک عادتا لازم بلز و میدرلر ، برلرندن انفکاک قبول ایتیزلر . هر بری دیکری اوزرینه مقابلاً ، متادیا ، متساراً اجرای تأییدن خالی دکلدر . قاره داخل مملکتده بر وقعه مهمه ، بر حاده عظیمه ظهور ایتدیمی ، ایرتسی صباح موزعی درت کوزله بکلر ، غزته می کال تهالکله اله آیر ؛ عجم غزته نه دیور ، فکر و مطالعه می ندر ؟ دیبه عجمه ایله مقاله روزمره یه باقر . فعالیت حیاتییه می ، مشاغل متنوعه سیله اوزون اوزادی بیدوشونمک ، بر فکر و مطالعه صاحی و اینه وقتی و میدانی اولیانلر حاضر دوشونلمش شیلره بک محتاجدر ؛ هر صباح غزته لرندن اولچلمش ، بچلمش ، زمین و زمانه توفیق ایدمش بر فکر بکلر . تقسیم اعمال قاعده می ؛ بری اولنمی و یرر ، بونکله کندنی دوشونمک احتیاجندن وارسته قیلار ؛ دیکری اولنمی آیر ، قارنک دوشونمک احتیاجنی دفع ایدر .

مشاغل متنوعه می ایله برابر ینه مملکتک حیاتی ، حیات سیاسی دوشونمک وقت بولانله بونلرک مقداریده اوقدر آزدکلدر ، یاخود ایشلری کوجلری « سیاسی » اولقدن عبارت اولان ، قف الزنده سیاسیات ایچون خصوصی بر میل

واستعداد کورن . ذاتاً سیاسی قفا کیمده یوقدرکه ایدمکسه لر کله اوزنده غزته انتشار ایدمجه ایچلردن : « بانم ، بوده بزم کچی دوشونویورمی ؛ دیبه کله شمه کله غزته یه صاب . بیلر غزته نیک افکار و مطالعاتی کندنی رأی و مشاورلرینه موافق ایسه « عشق اولون ...

نه ائی یازمش . براوو ؛ دیبه تقدیر خوان ، عکس حاله : « اما صاب ؛ اما هذیان ؛ » دیبه تعبیه شایان اولورلر . ذاتاً بر صاحب مقاله نیک بتون قارنمی نمون ایدم بیلر ای مکان خارجنده در . ناسل که بر حکومت نامور سنکده اجرا آئندن هر کس سیاسی نمون اوله ماز . حکومتک اجرا آئی بک چوق کیمسه لری دلکبر منافعی اخلال و تغییر ایدمکچی کی محرک فائدی ده بالطبع بر چوق کیمسه لری مفسر قیلار . فقط وجدانی یلک ، خلوص نیتی تام ، اجرا آسک حقه و قانونه مقارن اولدیمجه امنتیمز برکله اولان بر حکومت آدمی صاعدن صولدن کان تعارضاته قارنمی ناسل بی باک بونی ذور طریق هموارنده یورمک ایجاب ایدر ایسه قلمی کیرلمه . مش ، وطنک سلامتندن باشته برنی دوشونمه . مش ، حقیقتندن ماعدا هیچ بر مقصدده آت اولماش بر محرر کده یوق فضله یازمش . یوق آسکک یازمش ، بولنده قارنلری طرفندن واقع اولان مؤاخذات متضادهنی نظر اعتباره آلمه چق درجهده منات افکار و اطواره مالک ادرلی شرتدر .

محررده بوشر طک وجودی لابد بولمکله برابر تأثیر محیطدن خالی اولماسی و فقط بوکا مقابل قارنکده محرری مطلقا کندنی کی دوشونوب یازمجه مجبور کورمهمی لازمدر . محرر هرشی ایچون نظریات سیاسییه و عامیه شو مکرده در ، حقیقت مطلقه شوندن عبارتدر دیبه موسملی موسمیز سولنمهمی ایجاب ایدمکچی کی قارهده محررک بعضاً حقیقت و نظریاته خدمت بولنده واقع اولان پیشوالقی زمان حاضر و محیطی بیرتارجه سنه استقباله طوغر و آدینی خطوملری معذور و محق کورمکدر . بر محرر فئدن ، حقوق سیاسییدن ، اجتماعانن اخذ و تاتی فکر ایدمک لیری طوغر و کنیش بر آدیم آنا ؛ فقط ماتی آرقه سننده بولماز . افکار عمومییه هنوز بوخطوه می ایتجی بر استعداد کورمزسه طبری عودت ایدر او آدیمی آتمق ایچون دهسا مناسب بروسیه بکلر

شوتفصیلا نه نظر اطبوعات حرردیمک افکار عمومییه ک هنوز حاضر لافلامش اولدینی مسائلی — اولوکه قانوناً اجواز و یرلمش اولسون — اورتیه قومیتی و بر ساحه مطبوعات قهرمانی صفیله حییات عمریه نیک ببتون ضیبه کیمک دیمک دکلدر . افکار عمومییه بعضاً مملکت ایچون یا کلش ، مضر بر کوبوه صاب بیلر . بوزمان محررک وظیفه می ببتون نراک پیدا ایدر . محرر حقیقتی آچی آچی ، دیری دیری سوبله طمن و تشایع ایدمکجه ؛ سوبله وطنی ، حریتی تهامکیه در شه ک . ایشته ازیبچی مدش بر آن تردد . قلمک حقی ادا به محق قادر اولان بر صاحب قلم بوبله بحران و تشد زماننده بر دیپلومات کی اداره کلام ، اجاله قلم ایلر . اک مدش حقیقتلری اوله بر طرز معقول و مرغوبده تصور ایدر ، هر شی سوبلمکله برابر خطا آود حسیات عمومییه و افکاره ظاهر او درجه رعایتکار کورینورک قارن بیلرک و حتی ایستمه یه ک عادتا مالم اولور . غزته نیک

مطالعاتی مفید و حیاطش بر تلاج کچی قطره قطره قارنک ده ایتجه سیر بیلرکجه او دماغ تدبیراً آکساب هت ایدر ؛ پواشی پواشی غزته نیک فکری و مسلکی قارنک طرز تفکر بونه موافق ایلر . اودر چه ده که قاره غزته لرده کی افکاری کندنی فکرندن اقتباس ایدمش فرض ایتجهک باشلار . وار سین او بوبله فرض ایتدین مقصد بر فکری اصلاح ، بر دوشونجیمی ازاله کی خیرلی ، مجبور بر ایش اولدقن صوکره شرف تاقین ایستر محرر ایدر قارنک عاقل اولسون ، اهمیتی یوقدر .

قاره ایله محرر آراسنده کی اختیاری ویا اضطراری بومشارکت حسیات و موافقت افکاری بر آرتخایله لزوم کوردک . چونکه مطبوعات کسب سرستی ایدم ایدن بری وقوعه کان فنا . لقرار بک چغنی مطبوعات اسناد اولندی ؛ « غزته لر اولسه ایدی شواشی اوله چق ایدی » دینلیدی . بومؤاخذه ک عدم صابتی میدانددر . بوکا قارشی مطبوعات « افکار عمومییه بوبله اولسه ایدی ، غزته لرده بولدرلر باماز ، باماز ایدی . » جوانی و یرر . زیرا دیکر کی بوا بکی قوت بیکدیگر سنک تأثیرنه زبوندر . محتلف مطبوعات مؤالات مدونه کی عانله ، قاضلان صوکره درجه حقیقتکویانه اوله ماز . غزته سلامت ممالکتی ، جریان افکاری دوشونورک بعض حقیقتلری بایشورور مکتم طونار و بومکتومی می امر ایدن سانسور دکل فقط وجداندر . وجدانک قلم اوزرنده کی سانسوری دور سافنده یازیلرک اوزرینه جیزیلان خونین خلصوط بیلاندن بک چوق مؤثردر . بر انسان ناسل که وظائف اخلاقیه می ایفا ایدر ائیکن مطلقاً قوانینک امر و نه منتهی تابع اولنمی در شو . نیه رک قانونک ، نظامک مؤاخذه لزوم کوستر . مدیک بعض شیلری بیله الایندن ، وجدانندن ، طمن و تشایع عامه دن ، منافع ذاتیه سنک خلاصه بر اولمی اختیاندن قورقه رق باماز لر سه مطبوعاتده مطبوعات قانوننک مسکرت غه کیدیک هر ماده یه جواز وارد دیبه عان خانمی اطلاق ایدم . دوشونمی بک حرکات می قوانین موضوعه دن ماعدا قوانین اخلاقیه و آداب عمومییه ده تقید ایتمه کدر .

اسماعیل حق

برختی

بجراحر پوسته می اورویا حکومتی ایچنده انکلتزه ، آلمانی ، فرانسه کی ایجار بیدده مستملکت مؤسسه می بولان دولتارک ک زیاده نظر دقته آلدقلمی فقط مستملکتک مرکزله رابطه لرینی ک قیسه بولدن اک صاعلام وسائط ایله تأمین ایدم بیلر . حکومت مرکز لر نیک صفحات حیاتییه سنن ، بولتیقه سنن ، تجارتندن ، صنایعندن اورالری صورت دائمه ده مستفید ایتک ، بعد و مسافه و تأثیرات خارجیه طولانیسیله کوشه ماک احتمالی اولان قوه ادرتاطیه کی حکومتک نظر نفوذ و تقیدی آئنده بولدریمق ، اوکی یرلده حکم حکومتک تأمین مرعیتی ایچون کوزده یله چک اساسلردر . هندوستان پوسته می ایچون انکلتزه نیک اختیار ایدر کی فداکارلر ، آلمانی ک آد کوزده منتظر اولان آلمان و ایلرلرینه دهسا آرت زمان ایچنده پوسته می ، ایشیای تجاریه می بتدیرمک ایچون دوشونمکی چارلر کوزمک اوکنددر . بونلرک هیسی مستملکت ایله معمولات مله لرینه خراج اولان لرله مرکز آره سنده کی مناسباتی کیت کیده تقویه و تأیید ایتمک مقصدیه منصف تدبیردر .

حڪومت عثمانيه جو ڪرن اوزر ۽ قياسي قبول
 اچڻ ۽ جيئنڪه مستملڪان يوقدر . فقط موقع
 جغرافي اعباريه ولایات بعبده سنڪ مرڪزه
 قارئي حاووضي اوليه برنگ آئسدرڪه بوکا
 چارہ ساز اولئي دولت اقدموظائئي اولئي اوزرہ
 تقي به لاشدر . پن ، حجاز ، بغداد ، بصرہ
 ولايتلر ايه استانبول ارہ سنده اوزون دڪرلر ،
 پاانيز اووالر ، ابصز جولر ، يووليتلرڪ دها
 شيمدي به قدر تاغراف ندر بيلمز قصالري ،
 آراه يونانن محروم لوالري وار . سن ، عايه
 حڪومتجه بواحواله ياواش ياواش نہات و برہنڪ
 زماني كلديكي نظراعتنايه انہرق استانبول اولالردن
 اوحوالي باي تخندن وقت وزمايله خوردار اولاليدر .
 دون كان تايس غزتمه يڪپارہه مدينه
 منوردهه رسم كسادى اجرا ايدبان حجاز خنڪ
 شمديلك ديني برخط اولديني يازيور . عربستانك
 احوال سياسيہ نہ تايردن خالي قالمه جق ارلان
 پوشمندورفرك بر ماہيت سياسيہ اكتساب ايتي
 زماني كلديكي فرض ايديور .

بز مسئله يي بوسوتون باشقه برنقطه -
 نظردن محساكه ايمك مجبوريندہ بز . خنڪ
 بين الحرمين قسمندہ كورہ جي مشكلتہ
 نظراً بو قسمك انشا آتي حال وزمانك
 مساعدتہ ، عربانك خطده گنديلر يه برمنيع
 ميبشت بولمنه تعليق ايمك ضروري اولديني
 اعتراف ايله برابر شوراسني ده سويله ملك ايسترڪه
 خنڪ سياسيہ حائر اہميت اولان قسمي بين الحرمين
 بايله جق قسم دكل شيمدي رسم كسادى اجرا
 ايدبان مدينه موقي ايله شام ارہ سنده كي شہبدر .

مقصدي ايضاح ايديم : پن و حجاز
 ولايتلر اوتدن برى حڪومت عثمانيه يوقدر
 مشغول ايتش ، خنڪ جہاتہه حڪومتك سوه
 ادارہ يي اضمام ايدرك اعاليك روايتلر اقياد -
 يهني اوردرجه صارصمدرڪه دولت جوق
 دنهملر سيني اورالره قدر ايسال ايدہه ملك ،
 قيروق دوكوك برقرتله مألوف اولمايدني برخطده
 سوز ديكنهه ملك يوزندن بر قاچ كره آجي
 واوتوتولماز فلاكتلره ارغرامشدر . بوگون
 يندہ مرڪزي صنعا اولئي اوزرہ يدنجي اردوي
 هايون ، حجازده مرڪزي مڪه مكرمه اولئي
 اوزرہ حجاز قرآه عسڪريه ي بولنيور . يدنجي
 اردونك ، دن جوارينہه قدر شامل اولان
 منطقيہ - اقليمك تاثيرات حيات فرساندن
 قطع النظر - يڪديكرندن اوردرجه اوزاق ،
 فقدان وسايط يوزندن يڪديكرينه اومرتبه
 بيكانه قطعاهه منقسمدرڪه بولر آرہ سنده تاسيس
 مناسبات ايمك شرائط حاضرہه كورہ امكان
 خارجندہه .

بواحل حجازيه و تيمانيه نك احوالي بوندن
 ايني دڪدر . آرہ صيرہ استبدال وسيله سايه جده
 وسندي به كيدن واپورلر مژدن باشقه ارحر ايدہ
 عثمانلي باراني كورلہميش ، هله اشيا ي تجاريه
 ايجون عثمانلي سفانته مراجعت ايدليكي واقع
 اولمامشدر . راي عثمانليڪ خلق اوزرنده حاصل
 ايدہه جي تاثيرات سياسيہ يڪ زياده شايد اعتنا
 اولقلمه بر ابرعم التاسف بز بگون اورادہه ايكز تامين
 انضباط و آسايش ايجون عثمانلي سفينلر كزديرمك
 مجبوريندہ يز . اوافق تفك سنبورقرك سواحل
 ولايتہ جيقارديني سلاحلره ، جخانلره ادامه
 اولنسان عصيانلره قارئي ك امين وموتر چاره
 ياشدن باشه ساحلري ترصد آئسندہ طوتورق
 شوكت حڪومتي اراه و تايد ايمكدن عبادت
 اولديني حالده ازمنه قبل التاريخه بون قلمش بر
 حيوان استجانه يي كي لك ولائم ليمانلره التجا

ايدر بر پوسه واپورندن باشقه سلاح حڪومتك
 قوه تاديبه سنه دلالات ايدہه جك بر شي يوقدي .
 حجاز فرقه سندهه ، يدنجي اردوده بڪله مڪدن ،
 استبدال يوزي كورمه مڪدن اولانجه قومہه بويه يي
 قيرلمش عسڪري بوسطونك كوستره جك ، اولر يي
 بوش قلان ساحلري كوزته جكدر ؟
 ايشته بحر اهرمك حننه سياسيات عثمانيه ده
 اوينايه جني رول بوراده باشلايور . شمندورفرك
 چولاز ارهنه قيرلديني ايلك صغير تيز ومه ترله
 بوحننه نك برده يي ياواش ياواش اچيايور ، عثمانلي
 باراغنه حجاز ، پن سواحلنك ايام مقدر آئسندہ
 بر موقع مئين توج حاضر لانيور .

ناصل ؟
 دولت هرهنه عسڪر ، ضفا ، استبدال نقل
 ايمك ايجون ادارہ خصوصه نك بيك مشكلت
 ايله احضار اولان واپورلر يه مراجعت ايدر ؛
 بوواپورلر هر دفعه سنده قسمت حقيقيه لرينك نسنه
 مذبذبه يي ارهنسن خوار و دليل كير ؛ خزينه
 دولت متصل اوچلر لايه دوكد يي حالده تڪلياتر ،
 اطاعتسز لڪلر ، قاريشقلر كيامز ، هله نوؤ
 حڪومت هچ بر طرفده كورلردي . چونكه او
 حواليدہ سلطوت دولتي كوستره جك هچ بر
 واسطه من يوقدي . ارادن استانبولہه كشم
 اولانلر بزم ابي فنا بر حرب كيمز بولنديندن
 بيله يي خيرددرلر . بنا عايه شمدي اوراہ عاجلا
 بايله جق شي ترصد فيزلندن ، اوافق طويريدو
 كچلردن مرڪب بر بحر احر فيلوسنك اورايه
 مامور ايدسيدر . (مابعدي وار)

سون

شوراي دولت
 شوراي دولته بايلان نسيفات غزته لره
 دوجار مؤاخذات اولوركن دونكي اتفاق غزته -
 سند محمد رؤف امضايه بوتسيفانك مدانه
 ايدليكي كوردك . بردن ره حيرت ايتدك .
 امضا صاحبك شوراي دولت استنفاي مدعي
 عمومي يي معارلرندن اولديني آ كلاينجه حيرتمز
 زائل اولدي . مع مانبه هر كسك حق مدانه يي
 واردر . اونك ايجون قارشيمزده كي ذات
 مسئلده ماده علاقه دارده اولسه سويله دڪاريني
 ديكه به جكز .

بو ذاتك فكرتيجه شوراي دولت اعضالرينه
 يدي بيك غروش معاش جوق دكش . بونده
 اصراده معنا كورده بورور . آني جوق اولديني
 افكار عموميه تعين ايتسين . بوكا دائر مجلس
 ميعوانددهه انبه مذاكره جريان ايدہه جكدر .
 اوزمان آكلارلز .
 مدعي عمومي معاوئي بڪ شوراي دولت محكمه
 تشكيلاتي دها زياده حرازه مدافعه ايديور ؛
 وشهه موز بوحرارتك تاثيريه اوله جق كه يدي
 سڪز آي اول شوراي دولته جريان ايدن
 اوزون مذاكره لري اونويور . ينه خاطرہ
 كئيرم :

طشمره مجلس ادارهلر يي عنالاجباب مامورين
 محاكاتي ايجون محكمه شكلي آيردي . حالبركه
 اداره مجلسلرندہه مستل مدعي عمومي وه مستطقي
 بولنماتده اولديندن بر جوق بولر لزلر اوليوردي .
 بونلره نہات ويرمك ايجون هر طرفه تسيفات
 عدليه اجرا ايدلمش اولديني ، بر مامورك اجرائي
 محاكمه شوراي دولت ملكيه دائره سنده قرار
 و برلكدن صرڪره محاكمه سنك اجرام يي جهت

عدليه توديع اولئي صورت يي تسبب ايدلمش ،
 مضطامي باامشدي .
 شوراي دولت بوندن يدي سڪز آي اول
 يعني دور استبدادك شدتلي زمانلرنده ، عدليه
 محكمه لرينك قانون و وجدان دائره سندهه ايقصاي
 وظيفه دن عاجز بولنديني دورده مامورين محاكمه يي
 عدليه ترك ايمكه قرار ويرمش ايكن ناصل
 اولورده بوگون عدليه محكمه لرينه انميت ايدہه من ؟
 آكلاشيلبوركه مقصد قارشيقلمدن استفاده
 ايدرك ايني اون كشي زياده قابيرمقندن وشوراي
 دولت اعضالرينك شومعاش يفاستدہه كندلرينه
 ظهير اوله جقرك مقاريني آرتيرمقندن عبارتدر .
 شوراي دولت نسيفاتي (۱) اجرا ايدليكي
 صيردهه مڪتب ملكيه ، ماؤونارينك محافظه حقوقه
 اہميت ويرلمه يي ده حجاب دقتدر .

ناچويچ افندينيك بياناتي

وقته بلغرستانك درسعات بو كچخدانده
 بولنديني صردهه متبوع ايله تاع ارہ سنده انميت ،
 مودت اساسلرينه مسند بر بولتيه تاسيسنہ
 چاليشان ناچويچ افنديني طاميان يوقدر .
 بلغارستانده اوزمان سرڪاري اشغال ايدن فرقه
 سياسيہ بونفكري تروج ايجور ، اختلافلرڪ
 تاثيراتہه قايلان قابيه بواختيارديلو ماتك سوزيني
 ديكه بور ، پاس وحدني كوندن كونه آرتيرہه
 وعدلرندہه تامينانندہه هچ منحجوب بر اقبوردري .
 نہات ناچويچ افندي بوياكلش مسلكك مدانه يي
 اولقي وظيفه يي نفسنه كران بولدي . او صردهه
 قاينه حطاسني آكلامش ؛ فقط ناچويچ افندي
 قراريني ويرمشدي ؛ كونك برندہه استانبولي
 ترك ايدرك صوفيه چكلكدي ، حجره اشتفانده
 غداي روحي اولان مطالعه يي حصر وجود
 ايتدي .

ناچويچ افندي بوندمه — عثمانيلره قارشي
 پرورده ايتديكي عبتدن بحث ايدركن — شو
 بولده افادانده بولونمشدر :

«... بو بحث بكا با واجدادمدن انتقال
 ايتمشدر . واقعا وطني سورم ؛ فقط بحتمك
 بوپوك برقمي ده تركه معطوفدر . اونلر ده كي
 علويت ، نجابت ، منسوب اولديني بلغارلنك اولرہ
 طبعاً قربات و مشابہتي بني اصلا ياكلمايان ترك
 محبلكنه بند ايتمشدر .

«... بوندمه كي موقفيت ساحراندهه كز بئله برابر
 بوتون بلغارلري جانلانديردري . بوپك طيميدر ،
 بلغارستانك منافي ايجق ببولده حصول بولہ
 بيابيردي . امارت قومشورلي وبالخاصه تركيه ايله
 حسن مناسباتده بوانورسہه محافظه منافعه موقي
 ايله باير . هر دلرو ايجابت سياسي دن ماعدابر
 جوق احوال و خصوصات اجتايه يي يڪ يڪر مزه
 يڪ ضيق باغلامشدر . ايكي ملكنتمدهه ايكي ملنك
 بر جوق افرادي متمكندر . ايكي طرفك آمالي ده
 ترقى ورفاهه متوجه بولنيور . معروض بواندينمز
 تاثيرات متشابہه سياسي دن طولاني بزم اختلافز
 ياكلز باشقه لرينه وسيله انتفاع اولور .

« بلغارلره تركرك حسن مناسباته خادم
 اوله جق شي طرفنك منافعي حقليه تقدير ايدرك
 حين نيكله حرڪتليدري . مادام كه تركلره ارہ مزده
 مايتدن باشقه فرق يوقدر . بوشرق اقليم و محيطي
 زري ، عني تمايلات طبييه دهه ، عني حسابانده
 يار ايتمشدر . ماضيد اولديني كي ادوار مستقبلدهه
 بزم متحد و محب بولہه جغز . بالقالمردہه بزم برقوقنه ده
 راسبون تشكيل ايدہه بيله جكمز . يڪ آتكاردر .
 بن بونك حصوله جهد ايدنيورم . شيخ الاسلام
 افندي حضر تلرينه جوقندن عرض ايتمشدم ؛ بز

بوقوتہه دراسوني تشكيله سوق طبعي ايله مجبورز .
 استانبولده ذات پادشاهينك زير اداره سندهه بر
 بالقان قوتنه دهه راسيونندن نه حيرت آور موقيتيل
 جلوه ساز اولماز . . . بن شيمدي به قدر بڪ
 ايدرهال بر بولتيه تعين ايتدم . بونده ينه ثابت قدم .
 « مثلا عثمانلي پادشاهلرينك ريايتي آلتانده
 بالقان ياريم اطمنسك اجتماعي . هر مات ويا حڪومت
 حقرق و حدود يي محافظه ايتسين ؛ آردهه اوله
 مئين بردوستاق جا بكي اولسونه نك حصار جي
 دشمنلر مزه قارشي ونوع بولہه جق متقابل و متسلسل
 برمدافعه يي حيرتدہه بر اقبين ، بالبيع بواختار
 بيوك برطاقم شرافتہه تابع اوله جقدر .

بي برقوقته تشكيله سوق ايدن فكر « قوتنه ده
 راسيون بالقاننيك » امل قويسيدر . ايجق بوني
 برورغرايمزه داخل ايمرك ؛ چونكه اردوق بز يي
 بالا پورا نقله ايسام ايدلردي . بردهه بووظيفه
 حڪومت بوندمه امور رسمه دندير . اوكا قاريشما يي
 بردهه بونفكر اتحاد يي تقريه ايتدكن صرڪره
 حڪومت كنديلكندن رسميه عائد معاملا يي
 ايفاليدر .

« تاثيرات خارجيه به كنجہه : بزده كي سياسي
 فرقلر قطعي ومعين بر اساس مستند دڪاردرڪه
 برينك واپورلرينك اساني مسلكنه بزم تشميش
 خال كئيرسين . تاخير ، تاثيرات خارجيه مانع
 موقيتمز اولمايه جقدر . بوگون منفعتي اشكار
 اولان بر شيشه انكار عموميہه من اعتراف ايجز ،
 فضلہ اوله لوق بواختار عموميہه خارجه قارشي
 ايني برمدانعدر .

« شوزده خاطر دن جيترا ماد ايدركه بزم قوتنه دهه .
 راسيون خصوصدهه تشبث و موقيتمز يي ك زياده
 تسهيل ايدہه جك ژون تركلره اداره مشروطه
 عثمانيه در . آكر ژون تركر حاكميت يي تسبق واصلح
 ايدلرلسه بزم اتحاد من غايت صميمي و سريخ
 اولور .

« تسقيقتدن مقصد تركانك احوال ووضعت
 خصوصيه سيله متناسب بر اداره تاسيدري . هر كس عثمانلي
 اولمالي ، بواعلا فقط سرك ملكه كرده يڪديكر دن
 فرقلي بر جوق ملتروار . هر مات عثمانلي اولمقله
 بارينه مليني محافظه ايمك ايسته به جكدر . بو
 مشكلات ايجوندهه بر جاره سلامت بولمالي . بن
 بوني حريتك نامي نظقيندهه بوليورم . بو صورته
 هر كس صادق و عثمانلي تيمه يي اولمقله برابر مليني ده
 محافظه ايدر . بولہه بر اصول اداره تنظيمي يي واقع
 كوچدر . لکن ژون تركك ذكاي سياسي لري ، فكر
 معالير سياسي لري بوكا چاره بولہه جقدر ، سراسر بوجره
 المانيا اصول ادارهن يي نظقيندهه مضطر سڪز . اوكا
 موقق اوله مانزهه كز بكرتمكه چاليشكز .

« بلغار حڪومت حاضرہه سنك طوتديني
 مسلكك كنجہه ، بوگونكي وضع احتياطي ترك ايتش
 اولسه دها ايني ايدردري . لکن... احتمالك منافع
 خصوصيه يي ايجون بوجہتي دها مناسب بوليور .
 بومسلك طرفدارلري تركه ده كي وضعت حقيقيه يي
 بيلمبورلر . اولر ي انقلاب واقع اہميتي تقدير
 ايدہه مڪه اتمام ايتايدري ؛ اكر بوني حقيقيه
 اكلامش ، برآزده انميت كوسترمش اولسه بديل
 باشقه بر مسلك مخالفت تعقيب ايدر ومظہر
 موافقت اولورلردي .
 برنس فرديند انكار عموميہه تعقيب ايدر ،
 اونك ايجابنسندن آرملاز . ذاتا حڪومت حاضرہ
 بونقطه به بنا موقع اقتداره كئير ايتمشدر . فقط
 بونده اصابت ايدليكي ؛ بيلم... بيلدكلمك شودركه
 برنس حڪومت مشروطه عثمانيه يي بوپوك بر
 حرمتله تقي ايتمشدر . تابع و متبوع ارہ سنده
 ائتلاف و اتحاد مسلكك ك حرارتلي طرفدار ايدري ،

برهان الدین افندی حضرت تری

کچن جمعہ کیجھہ سی ہکبلی اطہمدہ مکتب بحرہ مطبہ بی طیفدن برقوند ترتیب اولدینی، مکتب افندیلدن بعضیلرینک « وطن » بیہ سی اوینادقاری یازنشدی . مکتب بحرہہ نظاری یاشوبوسامسارہدہ شہزادہ دولتہنجایتلو برهان الدین افندی حضرت تریلرینکده حاضر بولونملرینی استرحام ایلمسبلہ افندی، مشارالیہ حضرت تری بخشبہ کونی اقسام اوستی بشکطاشدن بکارتیکی استیمبوطنہ را کبا ہکبلی اطہبہ عزیمت ایتملردر . استیمبوطنک مکتب ریختمنہ مواصاتی اوزرینہ ناظر یاشا ، مکتب ہیئت تعلیمیہ و ادارہ سی طرفدن مراسم استقبالہ اجرا اولنمش . افندی حضرت تری صورت مخصوصدہ احضار اولنان دائرہدہ برہدت استراحتندن سوکرہ مسامرنک ترتیب اولدینی محلہ کیدرک اولاً بالجلہ مکتب طلہسنہ سلام ہابونی تبلیغ وصلاح آرقہداشارلیہ برلکدہ بولدیغندن طولانی تشکر ایتمش و بو صردہدہ بک زیادہ آنتیشلاملشد . افندی حضرت تری کجہ ساعت یدی بچتدہ استیمبوطنہ بشکطاشہ عودت ایتملردر .

عبدالرحیم افندی حضرت تری

حاصلاتی بر امر خیرہ تخصیص اولونمق اوزرہ اغتوسک یکریم التجی کونی اقسامی صاری یاردہ بحر سییہ بوغازی طویچی الابی دلالتیہ اعطا اولنمق مسامریہ شہزادہ دولتہ نجایتلو عبدالرحیم افندی حضرت تری دھوت ایلملشد .

عثمانی اتحاد و ترقی جمعیتی طرفندن انتخاب معونان حقندہ شور افکارکہ خادم نصاب اجرا ایتک اوزرہ کوندربان ہیئت قونیہ واصل اولمش غایت پارلاق صورتدہ استقبال ایلملشد .

هیئت اعضا سندن ظاهر بک یرتیمی کون حریت میباشندہ بر نطق ایرد ایتمش ووالی بک طرفندن دہ مقابلہ کوسرتملشد .

طشہرلردن درسعادندہ نظارتلرہ برچوق مراجعت وشکایت وقوع بولیور . حالوکہ اول امردہ ایشک مرجعہ مراجعتہ درجہ درجہ شکایتدہ بولمق لازم اولدیغندن بونک لسان مناسبہ خاقہ فقہی لزومی ولایاتہ یازنلشد .

آلنجی اردوی ہایون مشیریتہ تعیین ایدمش اولان عثمان یاشا بشنجی اردوی ہایون مشیریتہ، حدود ایرانیدہ متجسد قوہ عسکریہ قوماندانی برنجی نریق محمد فاضل یاشا آلتنجی اردوی ہایون مشیر وکاتبہ تعیین اولونملشد . مشارالیہ فاضل یاشا اولجہ آلتنجی اردوی ہایون مشیر وکلندہ بولونمش ایدی .

دارالمعلمین مدیریتہ تعیین اولونان ساجان سری افندی شک تبدیل لازمہ دن کورونمککہ مدیریتہ مذکورہ دارالشفقہ مدیری اسماعیل حتی افندی انتخاب ایدلشد .

شہر اماماتی مجلسی نفساً تشکیل اولدینی یازدیغنز شہر اماماتی مجلس رئیس و اضالیلرینک اجرائی مأموریتلری - مشارکتی کونک مجلس وکلادہ تصدیق ایدیلرک عرض ایدلشد . بلکہ خدمتدہ قوللانای اوزرہ اروایان معترضہ بجز بدیدہ بر ہندسک جلمی دہ فقر اتجاہ سندنر .

تعطیل اشغال ایتمش اولان آیدن شہدوفور قومیاسی ائورلری ایلمہ قومانیآ آرسندہ

برصورت اشتلاف بولدیغندن شہدوفورلریہ ایشلہ مکہ باشلاملشد . تعطیل اشغال ایغیراخراجاتی اوزرندہ سوہ تاہر حاصل ایتدیکی جہتہ شہو اشتلاف شایان ممنونیندر .

پوستہ مصالح قلہنک شو آرقہ ایثی بک زیادہ چوغالدیغندن موجودہ علاوہ اوجا مأمورک دہا استخدامنہ وروم ایلینک بعض مواقتدہ کی تفراف وپوستہ مأمورلرینک تریدینہ لزوم کورولرک کیفیت باب عالیدن استبدان اولملشد .

سیور کدہدہ وقوع بولان حریقندہ مصاب اولانلرہ درسعدتجہ اعانہ جمعی بخلندن اشعار اولنمش ایسہدہ شو آرقہ بوعانہ نک درسہ عادتدہ جمعی ممکن اولمہ بجندن ولایات متجاوردن طوبیالہ سی لزومی جواب تبلیغ اولملشد .

قطمون وولایتی آلی بکی فائق بکک دوام مأموریتی جائز اولمہ بجفہ بناء عزلیلہ برینہ برمناسبتک انتخاب و تعیین ولایت وکلندن حربیہ نظارتشہ اشعار ایدلشد .

دبار بکر والیکندن طرزون والیکنہ تعیین اولنان ویوم سیواسدہ بولمقندہ اولان محمود یاشامک ہان محل مأموریت جدیدہ سنہ عزیمتی کندینہ تبلیغ اولملشد .

تکذیب

قونیہ ویکدہدہ اہالی آرسندہ تعصبندن یلری کلہ برقاریشاق پیدا اولدینی وخرستیانلر بوندن زیادہ سبلہ قورققندہ بولدینی بولندہ بعض غزنلرک یازدقاری حوادیک قطعاً اصل واساسی اولمادینی صورت رسمیدہ بیان بدیلیدر .

بک اوغلی ، اسکدار پولیس مدیریتلری بک اوغلی پولیس مدیریتہ اسکدار پولیس مدیری عزیمی بک ، اسکدار پولیس مدیریتہ مختلط تجارت محکمہ سی اعضا ملازمی عمر لطیفی بک تعیین اولملشد .

اوقاف محلولہ

شہزادگان حضرتانندن بعضیلرینہ احسان ایدیان اوقاف محمولہنک اعادہ ایدیلہ چکی اولجہ یازنلشدی . حالوکہ هنوز بوبولہ برماملہ اجرا اولمہدینی تحقیقاتمز نتیجہ سنہدہ آکلاشلشد .

بلا بدل ، یاخود جزئی بدل ایلمہ احسان ایدمش اولان اوقاف محمولہنک استردادی لازم کلہ چکی مقام فوادن اوقاف نظارتشہ بیلدیلملشدی . بونک اوزرینہ اوقاف مجلسنجہ ویران قرار موجبیجہ کیفیت علاقہدارانہ تبلیغ ایدیلہ چک ، حسن رضالیہ اعادہ ایتمیشلر علیہندہ اقامہ دعوی اولنمقندہر .

وارندن شہرمنز کملمش اولان باغار مسا فلرک تشکیل ایتدکاری قومیسون اعضا سندن ایلیا فرمچوف ، استفان دیتروف ، کورکینف ، دوچوف افندیلر طرفندن آلدیغمز مکتوبدہ کندیلرینہ قارشی اتحاد و ترقی جمعیتی و عموم عثمانیلر طرفندن کوسترین حسن قبولہ بیان تشکر و ممنونیت ایدیلرک یالکوز بعض روملردن کوردکاری مسامالندن طولانی اظهار اسف ایدلمکدہ ایسہدہ اوقیل معاملات روم وطنداشارمنزک اواب عقل وکیاستی طرفندن دہ تصویب ایدیلہ چکی آشکار بولدیغندن بر قاج سبکمزک حرکات متفردانہ سی بوتون روم جماعتنک ترجمان حبیبانی کچی تاقی ایدلمہ مک لازم کلہ چکی بیان ایدرز .

کلنر

ادبدان مشہور سعید بک ایلمہ ضیاء منلا و معصومی سعید بلنا دون شہرمنز کلنلردر . کندیلرینہ قارشی بک زیادہ اثر حرمت کوسرتمش و کوزل استقبال اولنملردر .

زکی پاشا

درنجی اردو مشیر لکندن عزل ایدلانی زکی پاشا بونک استبدانلہ کلور .

ملت غزٹہ سنک دونکی نسخہ سنہدہ مکتب طبیہ طلبہ سی علمندہ یازیلان برقرردہ طلبہنک اجتماعی تنقید و پروغراملرہ خواجہ لک اتخابنہ قاریشملری تمییب اولمقندہ ایدی . طبیہ شاگردانندن آلدیغنز ورقہلردہ حق اجتماع قانون اساسی ایلمہ بخش ایدمش اولدیغندن بونک کسہنک اعتراض ایدمہ چکی بیسان ایدلنکدن صکرہ ہیچ برزمان پروغرام تنظیم نہداخلہ ایتدکاری ویا لکرمعلملر آرسندہ بونک دائرہ مذاکرہ جریان ایتدیکی صیرہدہ مستمع صفتیہ بولنمش اولدقاری ، خواجہ لک اتخابنہ ، اصلا قاریشملریوب یالکوز اسکیمی کچی خاطر ایچون اقتدارسز کیمسدر تعیین اولنورسہ حققرنی محافظہ و مدافعہ ایچون تشبہاندہ بولنہ حققرنی بیلدیلملشد .

بشکطاشدہ سرنجہ بک یوقوشدہ باسند خاقانی ابا عن جد متصرف اولدیغ اون بریسک یوز سکان ذراع عرصہدن جبراً و تملباً ضبط وقونانغنہ الحق ایتمش اولدینی یدی بیک آلی یوز ایتمش ذراع بخلندن کف بد ایتدیلملری ییچون کچندہ اولوالہدن علمنہ اقامہ ایتمش اولدیغ دعوی محکمہ تقنیندہ در دست رویت بولدینی حالہدہ مرقوم طرفندن بفرحق ضبط اولنمش ومنازع فیہ بولنمش اولان محمل مذکورک دارالشفقیہ تبرع ایدلیکی اولکی کونکی « طنین » دہ اووقوم .

اورندہ در دست رویت بر دعوی اردلینی وحی کندینسنہ دعوت ورقہ سی تبلیغ ایدمش بولندینی حالہدہ بونی کتم ایلمہ محل مذکورکی تبرعہ قائلشمسی شایان حیرتدر .

بشکطاشدہ سرنجہ بک یوقوشدہ مقیم احمد رشید

تفراتہ

پارس ، ہ ایلول . — فرانسی سفیری موسیو قونستان استانبول حریزدکانی ایچون موسیو قالیہ نامدہ اون بیک فرانک اعطاسنہ مأمور اولملشد . برکستان ، ہ ایلول . — اوستریا خارجیہ ناظری ہازون دارنال بوسباح بوراہ واصل اولملشد . مشارالیہ اناپا خارجیہ ناظری موسیو شوئی زیارت ایتمش ، ملاقات برقاچ ساعت سورملشد . ہارون دارنال اوکلہ طمانی موسیو ونامد شوئی ایلمہ برلکدہ ایتمشد . سالزبورخ ، ہ ایلول . — موسیو تیتونی اوکلدن صوکرہ ساعت برچقمندہ او قوموبیل ایلمہ « دہزیو » بہ کیتمشد . ہارون دارنال « برکستاندہ » کیش وساعت اوچدہ ویانہ بہ عودت اولملشد . ویانہ ، ہ ایلول . — « قورسوندانس بورو » غزٹہ سنہ « برکستاندہ » شہرندن یازیلور : ہارون دارنال موسیو تیتونی ایلمہ کوروشدکدن صوکرہ بوراہ کلش وداہا برتسوروزدہ ایکن اردلرندہ برسر پوپلٹ دوستانہ تأسس ایدن موسیو شوئی زیارت ایتمشد . کرک سالزبورغدہ ، کرک برکستاندن شہرندہ مسائل حاضرہ سیاسیہ موضوع بحث ایدمش ، اتفاق منائی تشکیل ایدن دولترک قاپینلری آرسندہ بوبایدہ اتحاد نظر بولندینی کال ممنونیتلہ برقدہ دہا تاید ایلملشد . ہنراد ، ہ ایلول . — قرال حضرتاری ولی عہد

وبرنس آلکساندر ایلمہ برلکدہ سفوباجانن بلغرادہ عودت ایتملردر . پارس ، ہ ایلول . — نوہ قودیاری غزٹہ سنہ سن سباسبین شہرندن یازیلور : « اسپانیا باش وکونی موسیو مورا واقع اولان سؤلہ جوابا فاسدہ ہرشیک ای کیتدیکی ، فرانسی و اسپانیا حکومتلرینک متحداً حرکت ایتکدہ بولندقاری بولملشد . »

پرتسبورخ ، ہ ایلول . — روسیہ بک فاس خندہدہ ک نقطہ نظری برمنع موقوفہ شو صورتلہ تصویر ایدیلور : « روسیہ مولای حفیظک تصدیقندہ ہیچ برکتانک کوسرہ میہ جکدر . یالکوز الجزیرہ ہندمانمک تنظیبتی و اسپانیائہ فرانسی مرکزمنلریہ تودیع ایدلن کالک و مظهریات اولجہنک تاملینتی ایتدیور . روسیہ بونقظہدہ بالجلہ دولترک متحد الافکار اولدقاریہ قائمدر . و مشائیک برصورت سرایہ و ممنونیت بختادہ تسویہ سی آرزوسندہدر .

پرتسبورخ ، ہ ایلول . — « غازتہ دولابورس » غزٹہ سی تشریبات آیتدہ بولنیور : باش وکل موسیو ستویلین دوامجلنک الفاسنہ و تہلکلی برعکس محمل وجودیہ دائر شایع اولان رواجلرک کلیاً بی اصل و اساس اولدینی دوامجلس رٹنہ بیان ایتمدر . روسیہدہ لوچ ، ہ ایلول . — کچن کجہ تقریباً ایکی یوز کچی توقیف ایدلشد .

کیف ، ہ ایلول . — شہر دہ بریوما فابریقی سی کشف اولملشد . براغ ، ہ ایلول . — بین الملل تجارت اولطہلری اوچنچی قوتقرانی بونک بالجلہ تجارت اولطہلری مسخرصلری ، آمرقیا اوروپا صنایع و تجارت شریکلری وکیللری حاضر اولدینی حالہ آرسندہدوق فرانسیا ژورف طرفندن پارلاق برصورتدہ کتاد ایدلشد . آقامہ مسخرصلر شہر ہونبورخ سرایندہ برسر قبول اجرا اولملشد .

آتنہ ، ایلول . — آرائسن دانک تفرافنامہ سی : بریزدن اشعار اولدیغنہ کورہ قومیتہ جیلر بترج ، مناک قضالردنک بلغار کویلیلرینہ سلاح و جہانہ توزیع بونلرک صورت استعمالی تعلیم ایدیلور .

براین ، ہ ایلول . — فاس خندہ ک آلمان نوطہ سنک فرانسی مطبوعاتی طرفندن طرز نسیمی بورادہ بک زیادہ جہتہ نئی ایدلمکدہ بونک غبرصیج اردلینی سویلکندہدر . آلمانی حکومتی مولای حفیظک سرایا تصدیق امارتی بقای صلح ایجابندن بولندینی فکرنندہ اولدینی بیان ایتمدر . بونہ ایماطور حضرت تری طرفندن ایراد ایدلن نقطہ مخالفدر نہدہ برمعنای نہیدی شاملدر . بامکسن فاسدہ عتال اولان اہمیت وانضابطی اعادہ ایدرک قاربشقلہ بر صورت نامرسکارانہدہ نہبات برمیکی توصیہ ایتک صاحبہ خدمت ایتک دہک اولدینی ظنندہ بولایور . مملکتک حقیقی برصورتدہ تکیتی فاسیلرک درمام حکومتی لدہ بولدیبران دانک آرزوسنہ رعایتلہ ممکن اولایلیلر . المانی بو تشبہ باشلادینی زمان احوال بکیدن قارشمش ، مولای حفیظک تصدیقی تاخر ایتمش کچی کورویویوردی . ایبتہ المانیای او تشبہ سوتق ایدن سبب بودر . پارس غزٹلری المانیاتک مولای حفیظی بلاقید وشرط تصدیق آرزوسندہ اولدیغی تأمیناً بیان ایدیلور . فرانسیک شرانطی هنوز معلوم دکادر . ایچن بوشراطک بر فکر مسالک جویانہ مستند اولجہنی ، قازالاقادہ اختیار ایدلن مصارف عظیمہ ایلمہ ہدالغزیز طرفندن اختیار ایدمش اولان بورجلرک تسویہ سی کچی مولای حفیظ طرفندن ایفا اولنہ ماہجی ، یاخود ایفای حالندہ نفوذ وقوتک سفوطی ایجاب ایدہ چک اولان تہداتی مولای حفیظہ تکلیف ایتدہ چکی امرد اولنور .

تبار و قونسر

حاصلاتی متفالرندن عودت ایدن احراز وطنک تہوین ضرورتلرینہ مخصوص اوقا و « مذاکرہ فنون مالیہ جمعیتی » طرفندن نظارت اولنای اوزرہ اغتوسک یکری طنونجی جمہ کونی ساعت بدیدہ تیبہ باشی تباروسندہ « زوالی جوچوق » و « وطن » بیہ ساری موقع اجرائہ وضع ایدیلہ جکدر .

کمانب اعدادیہ ایچون برقونسر برمک خصوصندہ مذاکرندہ بولتی اوزرہ ایلیونہاری قیزمکتی معلولرلہ مآذونلرینک شہرحال رومینک یکری بیتی بازار ابرتری کونی ساعت بدیدہ قیز صناع مکتبندہ حاضر بولنلری بیان اولنور .

مکتاب اعدادیہ مآذونلرینہ مکتاب عالیہ داخل اولتی ایبتہن مکتاب اعدادیہ مآذونلرینک بعض مذاکرات مہمدہ بولونق اوزرہ صالی کونی سرچاندہ ساعت دندہ اجتاملری لزومی اخطار دونکی اعلا ندہ بازار ابرتری یازلمنی سہودن شغارت اولدینی بیان اولنور .